

Mentaal welbevinden en Verslavingspreventie

ELZ Noorderkempen

Missie

De ELZ Noorderkempen creëert, ondersteunt en zoekt initiatieven die de gezondheid en het welzijn van elke bewoner in onze regio verbeteren. De bewoners staan hierbij centraal: samen met hen werken we aan een gelukkige en gezonde bevolking. Een gezonde levensstijl is meer dan gezond eten en sporten. Het is de juiste balans tussen verschillende aspecten van je leven die zorgt voor een gezonde leefstijl.

Onder verslavingspreventie valt voor ons het voorkomen of beperken van problemen ten gevolge van gebruik van tabak, alcohol en andere drugs, gamen en gokken. Dit is in iedere Vlaamse stad of gemeente een realiteit, en verdient dus ook in onze ELZ de nodige aandacht. Het problematisch gebruik heeft namelijk een sterke invloed op het mentaal welbevinden van onze bewoners. En ook omgekeerd geldt: een gelukkige burger zal minder geneigd zijn bepaald risicogedrag te stellen. Laag mentaal welbevinden en/of problematisch gebruik van tabak, alcohol en andere drugs, gamen en gokken vormen een bedreiging voor het welzijn van de persoon zelf. Dit door problemen die zich kunnen situeren op diverse vlakken: lichamelijk, geestelijk, relationeel, sociaal, financieel, juridisch, ... met in de praktijk verhoogde leerachterstand, schooluitval, tewerkstellingsproblemen, lagere productiviteit, depressie, suïcide, etc. als gevolg. Ook onze lokale besturen worden geconfronteerd met negatieve gevolgen als gezondheidsproblemen, huiselijk geweld, verkeersongevallen, vandalisme, straatdealers, wildplassen en vechtpartijen.

Binnen de ELZ Noorderkempen zetten we dan ook actief in op preventie van problematisch gebruik van tabak, alcohol en andere drugs, gamen en gokken, alsook aan het verhogen van het mentaal welbevinden onze bewoners.

We zetten hierbij sterk in op een intergemeentelijke werking. Door een nauwe samenwerking van onze vijf lokale besturen en door het betrekken van de (lokale) partners die werken rond mentaal welzijn en verslavingspreventie, maken we een integraal en geïntegreerd lokaal preventief beleid rond mentaal welbevinden, gebruik van tabak, alcohol en andere drugs, gamen en gokken mogelijk. Op een planmatige, gestructureerde en duurzame manier werken we steeds aan preventie op maat.

Visie

Als ELZ Noorderkempen willen we door in te zetten op preventie op maat, in dialoog met de doelgroep, het mentaal welbevinden van elke bewoner versterken en er toe bijdragen dat problemen ten gevolge van gebruik van tabak, alcohol en andere drugs, gamen en gokken kunnen worden voorkomen, beperkt, en/of verholpen. We streven ernaar dit waar te maken

voor elke bewoner in onze regio, waarbij onze aandacht specifiek uitgaat naar kwetsbare doelgroepen. We zetten in op een intergemeentelijke werking, met oog voor de lokale eigenheid en noden binnen onze lokale besturen.

Binnen onze ELZ kunnen we rekenen op een intergemeentelijke preventiewerker die ondersteuning biedt bij het werken aan een integraal en geïntegreerd lokaal preventief beleid rond mentaal welbevinden, problematisch gebruik van tabak, alcohol en andere drugs, gamen en gokken. Om te komen tot het opstellen, uitvoeren en evalueren van een dergelijk beleid gebruiken we de kadermethodiek 'Gezonde Gemeente' als basis. Vanuit die idee richten we onze initiatieven op de vier verschillende strategieën: educatie en sensibiliseren, omgevingsinterventies, afspraken en regels, zorg en begeleiding.

Om een beleid rond mentaal welbevinden, problematisch gebruik van tabak, alcohol en andere drugs, gamen en gokken te realiseren dat voor iedereen toegankelijk is nemen we proportioneel universalisme steeds mee als richtinggevend principe: we richten ons tot de volledige doelgroep van bewoners in onze regio maar variëren binnen ons aanbod al naargelang de ondersteuningsnoden van een specifieke doelgroep, omwille van de diversiteit en ongelijkheid tussen mensen. We werken m.a.w. op maat naar de verschillende doelgroepen, en dat via algemene maar ook via geïndiceerde preventie. We zetten in op het bereiken van zowel de intermediairs, alsook de rechtstreekse doelgroep (o.a. jongeren, ouders, actieve en niet-actieve bevolking, ouderen, kwetsbare groepen, hulpverleners, etc.). Prioriteiten qua setting en doelgroep worden ingegeven door de regelmatige analyse van lokale cijfergegevens.

Daarnaast focust onze werking op Health in All Policies: onze verschillende lokale besturen werken samen in een stuurgroep mentaal welbevinden en verslavingspreventie en binnen de bestaande structuren van onze ELZ, we richten onze initiatieven naar de verschillende settings en vanuit de verschillende beleidsdomeinen slaan we de handen in elkaar. Hierbij werken we actief samen met onze partners Logo Antwerpen en CGG Vagga, betrekken we zo veel als mogelijk de lokale partners die werken rond mentaal welzijn en verslavingspreventie, en relevante campagnes uitgewerkt op Vlaams niveau worden in onze regio ondersteund en/of gepromoot. Zo komen de bewoners in onze regio op verschillende manieren in contact met onze boodschap en het uitgewerkte aanbod, en worden ze ondersteund om enerzijds gezonde keuzes te maken en anderzijds hulp in te roepen wanneer nodig. Hoewel individuele verslavingsproblematieken niet worden opgevolgd door de werkgroepen rond mentaal welbevinden en verslavingspreventie (en wel door gespecialiseerde instanties) zetten we binnen onze preventieve werking sterk in op de zichtbaarheid en bereikbaarheid van de bestaande (lokale) hulpkanalen. Samenwerking tussen de werkgroepen en de (lokale) partners binnen verslavingszorg is dus mogelijk.

Door binnen onze ELZ Noorderkempen in te zetten op preventie op maat – in dialoog met de doelgroep – streven we naar het versterken van het mentaal welbevinden van elke bewoner in onze regio, en willen we ertoe bijdragen dat problemen in verband met tabak, alcohol en andere drugs, problematisch gamen en gokken kunnen worden voorkomen, beperkt, en/of verholpen.